VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 20)**

z dnia 12 maja 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 20)

12 maja 2016 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem poseł **Elżbiety Kruk (PiS)**, przewodniczącej Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Adama Chmielowskiego (druk nr 360),

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Marszałka Józefa Piłsudskiego (druk nr 491),

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Tadeusza Kościuszki (druk nr 345).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral** i **Eliza Kalita** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Michał Baranowski** i **Dorota Rutkowska-Skwara** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu. Stwierdzam kworum.

Dzisiejszy porządek dzienny obejmuje osiem punktów, z czego siedem, to pierwsze czytania projektów uchwał patronackich. Czy są uwagi do porządku obrad?

Bardzo proszę, przy czym pan poseł nie jest członkiem Komisji, więc nie wiem, czy może zgłaszać uwagi do porządku obrad.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL) – spoza składu Komisji:

W kwestii formalnej, pani przewodnicząca. Pani przewodnicząca, w związku z tym, że dziś przypada 90. rocznica zamachu majowego, w imieniu Klubu Parlamentarnego Polskiego Stronnictwa Ludowego chciałbym prosić panią przewodniczącą o dołączenie do porządku obrad procedowania nad projektem uchwały z druku nr 440 w sprawie uczczenia pamięci ofiar zamachu majowego. Projekt został złożony do laski marszałkowskiej 11 kwietnia 2016 r. Zaniepokojony brakiem skierowania projektu do prac zwróciłem się do pana marszałka Terleckiego z prośbą, aby wyjaśnił, dlaczego projekt nie może być przedstawiony Komisji Kultury i Środków Przekazu. Uzyskałem odpowiedź, że jest to projekt niepoprawny politycznie.

W związku z tym zwracam się do pani przewodniczącej, aby włączyła do porządku obrad procedowanie nad tym projektem. Mamy dziś szczególny dzień – 90. rocznicę zamachu majowego, w którym zginęło 379 osób, a 920 zostało rannych.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Oczywiście poddam ten wniosek pod głosowanie, ale chciałam zwrócić uwagę, panie pośle, że Komisja Kultury i Środków Przekazu ma dzisiaj drugie posiedzenie. Mamy przewidzianych 8 punktów porządku dziennego. Tylko i wyłącznie z tego powodu uważam, że jest bardzo mało prawdopodobne, żebyśmy dali radę dzisiaj to procedować.

Kto jest za zmianą porządku obrad zaproponowana przez pana posła? (1) Kto jest przeciw? (13) Kto się wstrzymał? (6).

Wniosek formalny został odrzucony. Panie pośle, chciałabym zwrócić uwagę, że komisje nie zawsze przyjmują uchwały w terminie. Często przyjmowaliśmy uchwały po terminie. Nic się nie stanie, jeśli dziś nie podejmiemy tej uchwały. To nie jest przejaw złej woli, tylko efekt siedmiu uchwał przewidzianych do rozpatrzenia w porządku obrad.

Bardzo proszę, czy są inne uwagi do porządku?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Nie jest to uwaga do samego porządku. Zastanawiam się, jak wybrniemy proceduralnie z konieczności rozpatrzenia siedmiu projektów uchwał. Z siedmiu propozycji ostatecznie możemy zaproponować Sejmowi trzy. Trzeba wprowadzić metodologię pracy, żeby wszystkie projekty były w miarę sprawiedliwie potraktowane, przynajmniej na wstępnym etapie. Kiedyś dokonywaliśmy preselekcji. Nie rozpatrywaliśmy uchwał, tylko członkowie Komisji głosowali na projekty, mając do dyspozycji określoną liczbę głosów. Zostawały te projekty, który uzyskały największą liczbę głosów.

Nie narzucam sposobu procedowania, tylko pytam. Jestem ciekawa, jak z tego wybrniemy. Załóżmy, że z pewnych względów odpowiada mi propozycja na pozycji szóstej, siódmej czy piątej, a możemy w ogóle do niej nie dojść, bo przesądzimy przy trzech pierwszych.

Może Biuro Legislacyjne miałoby propozycję?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo przepraszam, czy w związku z tym jest jakiś wniosek formalny i propozycja? Przedłożyłam porządek obrad. Wiemy, jakie są propozycje. Nic nie jest ukryte.

Bardzo proszę, pani marszałek.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Pani przewodnicząca, rozpatrywaliśmy już kilka projektów dotyczących patrona roku. Wtedy zadałam pani pytanie, bo wiedziałam, że wniosków będzie więcej – czy najpierw opiniujemy propozycje, a potem wszystkie wnioski, które przeszły pozytywną weryfikację, są głosowane. Każdy poseł mógłby oddać głos na 5 projektów, bądź na 3 projekty. Ocenilibyśmy merytorycznie wszystkie projekty, a potem każdy z nas mógłby w ramach pewnej liczby posiadanych głosów wybrać te, zgodne z własnym sumieniem i przekonaniem.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy pani marszałek składa wniosek formalny o procedurę postępowania?

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Pamięta pani, że zadałam wtedy to pytanie. Zgodziła się pani, że będzie więcej wniosków. Czy teraz będziemy odrzucali kolejne projekty? Uważam, że kilka propozycji jest dobrych i zaopiniowałabym je pozytywnie. Z dobrych wniosków wybieram np. trzy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem. Jeśli będziemy procedowali projekt konkretnej uchwały, wszyscy posłowie będą wiedzieli, czy chcą takiego patrona, czy nie.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Pani przewodnicząca oczekuje konkretów. Proponuję, żeby każdy z obecnych miał trzy głosy, bez przesądzania czegokolwiek. Projekty, które w efekcie głosowania uzyskają największą liczbę głosów, będą przedmiotem prac. Co z tego, że chcę poprzeć propozycję z pozycji siódmej, skoro w efekcie wcześniejszych głosowań możemy nie dojść do tej propozycji?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zwracam się do Biura Legislacyjnego. Rozumiem, że jest to wniosek formalny dotyczący zmiany porządku obrad. Jak powinnam przeprowadzić głosowanie?

Legislator Michał Baranowski:

Taki wniosek musiałby być sprecyzowany. Wszyscy mamy przed sobą porządek obrad.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czyli musi być konkretna propozycja zmiany porządku obrad, żeby można było poddać ją pod głosowanie.

Legislator Michał Baranowski:

Jeśli przyjmiemy, że pierwsze trzy to te, które należy rozpatrzyć pozytywnie, to…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie o to pytam.

Legislator Michał Baranowski:

Jeśli potraktować to jako zmianę porządku obrad, to trzeba zaproponować nowy. Ktoś z państwa posłów przedkłada nową wersję porządku obrad z trzema projektami uchwał, które Komisja miałaby rozpatrzyć. Komisja musiałaby wybrać projekty albo głosować punkt po punkcie. Teraz mamy jako pierwszy…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie o to pytam. Pytałam, czy mogę to traktować jako wniosek formalny i przeprowadzić głosowanie.

Legislator Michał Baranowski:

Wniosek proceduralny.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Chodzi o to, w jaki sposób mam go sformułować, żeby być w zgodzie z regulaminem. Czy zapytuję, kto jest za wnioskiem formalnym, czy poddaję pod głosowanie porządek obrad?

Legislator Michał Baranowski:

Wniosek nie był bardzo precyzyjny, zatem trzeba go doprecyzować, sugerując inny sposób procedowania, niż wynikający z porządku obrad. Jeśli to nie przejdzie, można zgłosić wniosek o zmianę porządku obrad. Wtedy można przeprowadzić głosowanie proceduralne i przesądzić, czy jako pierwszy ma być rozpatrywany projekt uchwały dotyczącej roku Adama Chmielowskiego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Nie. Szanowni państwo, nie chodzi o to, że zgadzamy się, iż omawiamy siedem wniosków. Chodzi o to, w jaki sposób z tych siedmiu wybieramy trzy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zrozumiałam. Pani przewodnicząca zgłosiła pewną procedurę i chodzi o to, jak ją potraktować. Nie chcę, żeby Biuro Legislacyjne mówiło, jak możemy procedować. Zdajemy sobie sprawę, jakie mamy możliwości. Interesuje mnie, czy to jest wniosek formalny, który muszę przegłosować.

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

Pani przewodnicząca, to jest wniosek proceduralny i należy go przegłosować.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czyli w formule – kto jest za zmianą porządku obrad?

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

Nie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przecież mówimy o porządku obrad, to dlaczego nie?

Czy mogę przeprowadzić głosowanie – kto jest za przyjęciem porządku obrad? Bardzo proszę. Kto jest za przyjęciem zaproponowanego i przedłożonego porządku obrad? (13) Kto jest przeciw? (3) Kto się wstrzymał? (1).

Rozumiem, że Komisja przyjęła zaproponowany porządek obrad. Wobec tego przystępujemy do rozpatrzenia pkt 1.

Już jest po głosowaniu. Czy pan przewodniczący ma jeszcze jakiś wniosek formalny? Proszę bardzo.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Chciałbym zaproponować następujący sposób wyłaniania kandydatur. Nie głosujmy kandydatur w pierwszej turze, tylko najpierw porozmawiajmy o nich.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

A potem spróbujmy wyłonić z tych siedmiu kandydatur trzy, które będą patronami.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Komisja przyjęła zaproponowany porządek obrad. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Michał Baranowski:

Przyjęcie porządku obrad nie wyklucza określenia sposobu dalszego procedowania. Można przeprowadzić tak, jak było…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam. Ktoś ma prawo składać wniosek, a ktoś nie.

Legislator Michał Baranowski:

Wskazuję tylko, że przyjęcie porządku to jedna kwestia. Po pierwszym czytaniu pani przewodnicząca ogłasza formalnie zakończenie i przejście do szczegółowego rozpatrzenia. Można procedować tak, że wszystkie siedem projektów…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze. Rozumiem. Chyba od Biura Legislacyjnego mogę oczekiwać odpowiedzi. Jesteśmy w takim momencie – został przedłożony porządek obrad, Komisja głosowała nad porządkiem. Czy to oznacza, że Komisja przyjęła porządek obrad? Zatem procedujemy. Czy mogę przystąpić do rozpatrzenia pkt 1? Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do pkt 1 – pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Adama Chmielowskiego (druk nr 360). Bardzo proszę panią przewodniczącą Annę Sobecką o uzasadnienie projektu.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, chciałam państwu rekomendować uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Świętego Adama Chmielowskiego zwanego bratem Albertem.

Proszę państwa, brat Albert był człowiekiem głębokiej wiary. Odznaczał się heroiczną miłością bliźniego. Urodził się 20 sierpnia 1846 r. w Igołomii pod Krakowem, a zmarł 25 grudnia 1916 r. W tym roku mija setna rocznica jego śmierci. Został beatyfikowany przez św. Jana Pawła II 22 czerwca 1983 r. i kanonizowany 12 listopada 1989 r.

Brat Albert dzielił los najuboższych. Jako 18-letni chłopiec brał udział w Powstaniu Styczniowym. W przegranej bitwie pod Mełchowem został ranny. Ponieważ leczenie rany odbywało się w bardzo niehigienicznych warunkach, amputowano mu nogę. Z tym ogromnym kalectwem żył do śmierci, do 70. roku życia. Jak wspomniałam, dzielił los najuboższych, pragnął przywrócić im godność. Pomimo swego kalectwa wiele podróżował, zakładał nowe przytułki dla dzieci i młodzieży, domy dla starców i nieuleczalnie chorych. Poświęcił całą swoją karierę dla bliźniego opuszczonego, samotnego, biednego. Poświęcił życie najbardziej potrzebującym pomocy.

W tym roku mija setna rocznica jego śmierci. Jego malarstwo jest znane prawie na całym świecie. Jego kolegami byli Wyczółkowski… Skracam wypowiedź.

Proszę państwa o przegłosowanie tej uchwały. Brat Albert, w związku z wybitnymi zasługami w działalności niepodległościowej, społecznej i artystycznej, jest godny naśladowania. Ma trwałe miejsce w naszym dziedzictwie narodowym. Proszę o ustanowienie roku 2017 Rokiem Świętego Brata Alberta.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozpoczynam debatę ogólną. Czy są pytania do pani poseł? Nie ma. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania. Przystępujemy do rozpatrzenia projektu uchwały.

Czy są uwagi do tytułu uchwały? Nie ma. Uznaję, że Komisja przyjęła tytuł uchwały. Przepraszam, są uwagi.

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo. Nie mamy uwag do tytułu. Zwracamy uwagę, że tekst sprawozdania do projektu uchwały pochodzi z zeszłego roku. Projekt został

wycofany. Pani poseł wspominała o tym, że chciałaby przyjąć uchwałę w wersji ze sprawozdania.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Chciałam państwu zaproponować tytuł uchwały, który przyjęliśmy poprzednio – Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia… w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Świętego Adama Chmielowskiego – Brata Alberta.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do przedłożonej propozycji? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tytułu w tym kształcie? Nie ma sprzeciwu. Komisja przyjęła tytuł uchwały w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Świętego Adama Chmielowskiego – Brata Alberta.

Przechodzimy do akapitu pierwszego.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

„W roku 2016 przypada 100. rocznica śmierci Świętego Adama Chmielowskiego – Brata Alberta. Jego wielki talent oraz poświęcenie drugiemu człowiekowi przyczyniły się do utrwalenia najważniejszych postaw społecznych oraz dały Polakom nadzieję na niepodległość i sprawiedliwość społeczną w ciągu kolejnych dziesięcioleci”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do zaproponowanego w tym kształcie tekstu? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Michał Baranowski:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Przekazaliśmy państwu zestawienie uwag redakcyjnych do akapitu pierwszego. Prosilibyśmy o ich przyjęcie z dodatkową treścią, którą pani poseł przedstawiła.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam bardzo, ale pani poseł zaproponowała inne brzmienie tekstu – ze sprawozdania Komisji przyjętego swego czasu. W związku z tym uwagi Biura Legislacyjnego nie są kompatybilne.

Legislator Michał Baranowski:

Część uwag, które zasugerowaliśmy, można wykorzystać w obecnym brzmieniu, gdyż jest ono bardzo podobne. Przeczytam całość z brzmieniem zasugerowanym przez panią poseł, z uwzględnieniem uwag Biura.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę panie posłanki, przynajmniej ciszej. Jeśli mają panie uwagi, to proszę je zgłaszać.

Poproszę przedstawiciela Biura Legislacyjnego o dokończenie wypowiedzi.

Legislator Michał Baranowski:

Odczytam akapit pierwszy z uwagami redakcyjnymi przygotowanymi do dzisiejszego projektu, z uwzględnieniem poprawki merytorycznej wprowadzonej przez panią poseł.

„W roku 2016 przypada…”

Poseł Anna Sobecka (PiS):

„…przypada 100. rocznica śmierci Adama Chmielowskiego”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Chyba trzeba zmienić na czas przeszły – „przypadła”.

Legislator Michał Baranowski:

Przepraszam – „przypadła 100. rocznica śmierci Świętego Adama Chmielowskiego – Brata Alberta. Jego wielki talent oraz poświęcenie dla drugiego człowieka przyczyniły się do utrwalenia wśród Polaków najważniejszych postaw społecznych oraz dały im nadzieję na niepodległość i sprawiedliwość społeczną na kolejne dziesięciolecia”.

Wprowadziliśmy zmianę szyku.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Zgadzam się.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani poseł.

Poseł Anita Czerwińska (PiS):

Omawialiśmy to poprzednim razem. Chodzi o sformułowanie „Adam Chmielowski – Święty Brat Albert", nie – „Święty Adam Chmielowski – Brat Albert".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł wnioskodawca.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Zgadzam się.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wracamy zatem do tytułu. Tytuł uchwały brzmi: „Uchwała w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Adama Chmielowskiego – Świętego Brata Alberta". Bardzo słusznie.

Czy są uwagi do zaproponowanego nowego brzmienia tytułu? Rozumiem, że dyskusja w tej sprawie się zakończyła, ale nie słyszę, żeby się zakończyła.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Pani przewodnicząca, jeszcze raz przeczytam. Jeszcze raz przeczytam akapit pierwszy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wróciliśmy do tytułu. Zaproponowany został tytuł „w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Adama Chmielowskiego – Świętego Brata Alberta". Czy jest przeciw do takiego brzmienia tytułu? Nie ma sprzeciwu. Komisja przyjęła tytuł.

Powracamy do akapitu pierwszego. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

„W roku 2016 przypada 100. rocznica śmierci Adama Chmielowskiego. Jego wielki talent oraz poświęcenie dla drugiego człowieka przyczyniły się do utrwalenia wśród Polaków najważniejszych postaw społecznych oraz dały im nadzieję na niepodległość i sprawiedliwość społeczną na kolejne dziesięciolecia".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Kto jest przeciw? Bardzo proszę, pani poseł Pasławska.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Mam pytanie do pani poseł wnioskodawcy, jaka rocznica przypada w 2017 r., skoro uznajemy świętego Alberta za patrona tego roku. Odnosimy się do roku 2016. Prosiłabym o wyjaśnienie tej kwestii.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Pani poseł, w tym roku przypada setna rocznica śmierci. Ze względu na zbyt dużą liczbę propozycji nie została ona uwzględniona w roku bieżącym.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam, może się wtrącę. Wycofaliśmy ten wniosek w związku z decyzją Episkopatu, że obchody 100. rocznicy śmierci świętego brata Alberta będą czczone w 2017 r. Było to porozumienie pomiędzy Episkopatem a towarzystwami świętego brata Alberta. Bieżący chciano poświęcić uczczeniu 1050. rocznicy chrztu Polski. Przychyliliśmy się do wniosku towarzystw brata Alberta o zmianę terminu.

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Stworzymy bardzo dziwny precedens. Może się okazać, że właściwie w każdym momencie możemy…

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie wiem, czy pani poseł zauważyła, że zakończyliśmy już debatę ogólną w ramach pierwszego czytania.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Odnoszę się teraz do konkretnych zapisów w akapicie pierwszym projektu uchwały.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Chciałbym zwrócić uwagę, że jesteśmy na etapie omawiania tekstu.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Czy jako członek Komisji mam prawo się wypowiedzieć?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ma pani prawo także uważnie brać udział w posiedzeniu Komisji i wypowiadać się, kiedy należy. Procedowanie nad uchwałami jest sformalizowane.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Ale w uchwale mogą pojawić się nowe okoliczności, które wskazywałyby na 2017 r., jako rok obchodzenia jubileuszu świętego Alberta.

Zwracam uwagę, że jest to niebezpieczny precedens. Okaże się, że zasada, abyśmy czcili wydarzenie lub osobę w roku jubileuszowym, nie obowiązuje. Ta zasada była przestrzegana od wielu lat w Sejmie. Dziwi mnie precedens, który państwo proponujecie. Uchwala nie odzwierciedla żadnego jubileuszu. Z drugiej strony przewidujemy, że nie będziecie państwo procedować wszystkich uchwał, tylko uchwały przygotowane przez siebie. Jest to rozwiązanie nieuprawnione i niesprawiedliwe. Pozbawiacie państwa wnioskodawców prawa do uzasadnienia swoich wniosków.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pani poseł wnioskodawca.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Dziękuję, pani poseł. Odnoszę się z szacunkiem do pani wypowiedzi. Nie wiem, czy była pani członkiem Komisji, kiedy nazwaliśmy rok Rokiem Świętego Jana Pawła II. Prawo i Sprawiedliwość przekonywało Platformę Obywatelską i PSL, żeby akurat w roku kanonizacji przypadał Rok Jana Pawła II. To był wasz projekt, ale rok po wydarzeniu. Jeśli mówimy o precedensach, to proszę sobie przypomnieć, kto wprowadził precedensy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przepraszam bardzo. Proszę panią poseł Anitę Czerwińską jeszcze raz. Nie słyszymy się nawzajem.

Chciałabym, żebyśmy powrócili do tekstu. Pozwolę sobie na zdanie podsumowujące. Wielokrotnie mówiliśmy, że uchwałom podejmowanym przez Sejm musi towarzyszyć wola społeczna, muszą być przygotowane programy obchodów. W przeciwnym wypadku nie ma sensu ustanowienie patrona roku. Jak sobie państwo wyobrażacie obchodzenie 100. rocznicy śmierci Świętego Adama Chmielowskiego w innym czasie, niż czyni do Episkopat i towarzystwa świętego brata Alberta?

Jesteśmy na etapie omawiania tekstu. Rozpatrujemy akapit pierwszy. Pani poseł wnioskodawca zaproponowała brzmienie tego akapitu. Czy są uwagi? Pani poseł Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Do pierwszego akapitu można dołączyć informację, że w 2017 r. mija 130 lat od momentu, kiedy brat Albert przyjął habit i imię Albert, a więc od momentu jego przełomu duchowego. Wtedy zaczęła się jego droga do świętości. Gdy dopiszemy jedno zdanie do pierwszego akapitu, wszystkie strony przerażone tym, że nie ma żadnego *iunctim* będą usatysfakcjonowane.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo dziękuję pani poseł. Należałoby zastanowić się nad sposobem dopisana tego do tekstu uchwały. Nie wiem tylko, czy w pierwszym akapicie. Czy pani poseł ma propozycję?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

„W 2017 r. przypada 130. rocznica przywdziania habitu i przyjęcia przez Adama Chmielowskiego imienia Albert i wejścia jego na drogę do świętości”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Chyba nie byłoby to zdanie pierwsze?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Nie – ostatnie zdanie w pierwszym akapicie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

A może zawrzeć to w trzecim akapicie?

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Zaczynamy od roku 2016. Chyba że wprowadzimy dodatkowo drugi akapit.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Albo drugie zdanie w pierwszym akapicie. Brzmiałby on następująco:

„W roku 2016 przypada 100. rocznica śmierci Adama Chmielowskiego – świętego brata Alberta. W 2017 r.…"

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

„…mija 130 lat od przywdziania przez niego habitu".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani poseł, czy można prosić o zapisanie tej poprawki? Czy są uwagi do dalszej części akapitu pierwszego? Nie ma.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia pierwszego akapitu w kształcie zaproponowanym przez panią poseł wnioskodawcę Annę Sobecką wraz z poprawką pani poseł Joanny Lichockiej? Nie ma. Uznaję, że Komisja przyjęła akapit pierwszy.

Przechodzimy do akapitu drugiego. Czy są uwagi? Pani przewodnicząca Sobecka.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Drugi akapit brzmi: „Podkreślając jego wybitne zasługi w działalności niepodległościowej oraz na polu pracy społecznej i artystycznej, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o szczególnym znaczeniu jego dorobku dla dziedzictwa narodowego, ustanawia rok 2017 Rokiem Adama Chmielowskiego – Świętego Brata Alberta".

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do tekstu zgłoszonego przez panią poseł wnioskodawcę? Nie ma.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia uchwały wraz z poprawkami wprowadzonymi przez Komisję? Jest sprzeciw.

Kto jest za przyjęciem uchwały wraz z poprawkami przyjętymi przez Komisję? (14) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (9).

Komisja przyjęła uchwałę wraz z poprawkami przyjętymi w trakcie posiedzenia.

Pozostaje nam wyznaczenie posła sprawozdawcy. Proponuję przedstawiciela wnioskodawców panią poseł Annę Sobecką.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Zgadzam się.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są inne kandydatury? Nie ma. Zamykam pkt 1.

Przechodzimy do pkt 2, czyli do pierwszego czytania projektu uchwały z druku nr 491 w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Marszałka Józefa Piłsudskiego. Poproszę pana posła Piotra Babinetza, jako przedstawiciela wnioskodawców, o uzasadnienie projektu uchwały.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przed chwilą była mowa o powstańcu styczniowym, a teraz będziemy mówić o człowieku, który był spadkobiercą powstańców styczniowych, których wychowywał się i działał pod wpływem idei Powstania Styczniowego. W latach 2014-2020 obchodzimy setne rocznice walk o odzyskanie niepodległości oraz o obronę niepodległości przed najazdem bolszewickim, a także w 2021 r. rocznicę powstań śląskich, a więc formowania się II Rzeczypospolitej, której marszałek Piłsudski był jakże ważnym przedstawicielem. 5 grudnia 2017 r. przypada 150. rocznica

urodzin Józefa Piłsudskiego, przywódcy walk o niepodległość. Wnioskodawcy uważają, że jest właściwe, aby przyszły rok 2017, poprzedzający rok 2018 r., który będzie mógł być rokiem niepodległości, ustanowić Rokiem Marszałka Józefa Piłsudskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram debatę ogólną nad projektem. Czy są pytania do pana posła? Bardzo proszę, pani poseł Śledzińska-Katarasińska.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

W pewnym momencie zagubiłam się w datach. Nie chcę podważać zasług i roli postaci marszałka Piłsudskiego. Wydaje mi się, że rokiem, w którym najpełniej mogłaby ta postać wybrzmieć, byłby 2018 r. To trochę tak, jak ze świętym bratem Albertem.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ale sam się wybronił, bo przywdział habit.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

W przypadku brata Alberta zmieniliśmy rok patronacki, ponieważ obchody będą w roku przyszłym. Ponieważ w 2018 r. będziemy obchodzić 100-lecie odzyskania niepodległości i będzie to główny temat organizujący nasze życie kulturalne, polityczne, społeczne, osobiście łączyłabym patronat Józefa Piłsudskiego z rokiem 2018. Przedstawiam tę propozycję zachęcona potraktowaniem postaci świętego brata Alberta.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pan przewodniczący, bardzo proszę.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Przychylam się do głosu pani poseł. To jest racjonalne. Marszałek Piłsudski będzie w całej glorii w przyszłym roku uczczony, będziemy mu składać hołd. Sądzę, że będziemy także rozmawiać o jego prywatnym życiu, które było bardzo ciekawe, o jego doczesności, która jest niesłychanie interesująca i kontrowersyjna. Rok 2018 w pełni usankcjonuje osobę marszałka Piłsudskiego. Szkoda bieżącego roku dla jego wielkości. Rozważmy to, czy nie warto, aby objąć jego patronatem rok przyszły.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pan przewodniczący Babinetz.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Na pierwszy rzut oka państwa argumentacja jest ciekawa, a może nawet trafna, ale wspomniałem, że rok 2018 można by nazwać Rokiem Niepodległości. Rok 2017 będzie przygotowaniem do roku 2018 jako Roku Niepodległości. Cenne zatem będzie, jeśli 2017 r. będzie Rokiem Marszałka Józefa Piłsudskiego, w kontekście obchodzonych uroczystości związanych z setną rocznicą walk legionowych.

Oczywiście, rok 1917 to schyłek legionów, ale rozwój działalności Polskiej Organizacji Wojskowej i działań konspiracyjnych obozu Józefa Piłsudskiego. W 2017 r. przypada okrągła rocznica urodzin Piłsudskiego. Jeśli 2018 r. ustanowimy Rokiem Niepodległości, będziemy oddawać hołd wszystkim Polakom, którzy walczyli o niepodległość, nie tylko Piłsudskiemu, ale również Romanowi Dmowskiemu, Ignacemu Paderewskiemu, Wincentemu Witosowi, Ignacemu Daszyńskiemu, Feliksowi Młynarskiemu i wielu innym, którzy przyczynili się do odzyskania niepodległości. Byłoby właściwe, aby 2018 r. był ustanowiony Rokiem Niepodległości w tym szerszym wymiarze, który będzie obejmował całość polskiego czynu niepodległościowego i czcił wszystkich przywódców działań sprzed 100 lat.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Zastanawiam się, czy dzisiejszy dzień jest stosowny, żeby procedować postać marszałka Piłsudskiego, ponieważ jak wszyscy wiemy, zamach majowy był zamachem na demokra-

cję. Pociągnął ofiary śmiertelne. Dzisiaj mamy czcić człowieka, który był autorem śmierci wielu patriotów polskich, wielu chrześcijan. Jest w tym coś absurdalnego. W 2018 r. będziemy zastanawiać się nad formułą polskiej niepodległości, będziemy prowadzić ciekawą debatę. Warto to wówczas zrobić. Dzisiaj budzi to mój opór, mój sprzeciw. Nie wyrażam ani politycznej, ani etycznej zgody. Budzi to mój wewnętrzny opór i myślę, że nie tylko mój. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Proponowałbym zakończyć tę dosyć absurdalną dyskusję. Oczywiście, 150. rocznica jest dobrą okazją, żeby 2017 r. był Rokiem Piłsudskiego. Mogę ewentualnie rozwinąć myśl pana wiceprzewodniczącego Komisji, który mówi o tych ofiarach. Trzeba dodać, że Józef Piłsudski naraził na szalony stres pana Marchlewskiego na plebanii w Wyszkowie. To są też straty moralne. Trzeba pamiętać o tym, kiedy mówimy o dramatycznych ruchach Józefa Piłsudskiego.

Proponuję zakończyć tę dyskusję i przejść do rozpatrzenia projektu uchwały.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zgłosiło się jeszcze kilka osób, więc pozwólmy im się wypowiedzieć.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

W kwestii formalnej. To jest komisja kultury i bardzo prosiłabym bez recenzji, czy ktoś prowadzi absurdalną dyskusję, czy nie, zwłaszcza że ja absurdu w tej dyskusji nie widzę.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł Piontkowski.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, rzadko zabieram głos, zwłaszcza przy uchwałach dotyczących uczczenia jakiejś postaci. Pewnie nie zabrałbym głosu, gdyby nie jeden z głosów poprzednich, podważający sens uczczenia marszałka Józefa Piłsudskiego. Panie pośle, w ten sposób można podważyć sens uczczenia jakiegokolwiek polskiego bohatera narodowego. Pana wypowiedź służy podważeniu faktu, że Józef Piłsudski był jedną z najwybitniejszych postaci w dziejach narodu polskiego. Albo zgłosi pan wniosek o odrzucenie uchwały, bo pana wypowiedź w tym kierunku zmierzała – pan zaczął nam tłumaczyć, na czym polega fatalność Józefa Piłsudskiego w historii polskiego narodu, albo zakończmy dyskusję i przejdźmy do rozpatrzenia brzmienia poszczególnych akapitów.

Sądzę, że dla przytłaczającej większości Polaków, a także posłów obecnych na posiedzeniu, nie ulega wątpliwości, że warto uczcić pamięć Józefa Piłsudskiego, a 150. rocznica urodzin jest bardzo dobrym momentem. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie, panie pośle, nie prowadzimy dyskusji. Teraz pan poseł Zgorzelski. Panie przewodniczący, nie jest tak, że po każdej wypowiedzi będzie się pan zgłaszał i wtrącał w dyskusję. Są pewne reguły.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Chciałbym wypowiedzieć przeciwny głos w tej kwestii. Zgadzam się z panem przewodniczącym, który podkreślił, że jest to dzień niefortunny dla podejmowania tej decyzji. To chichot historii, że w dniu, w którym Komisja odrzuciła wniosek Klubu Parlamentarnego Polskiego Stronnictwa Ludowego o uczczenie ofiar zamachu majowego, którego autorem był marszałek Piłsudski, który wystąpił przeciwko wybranej przez suwerena legalnej władzy, Komisja rozpatruje uchwałę w sprawie nazwania 2017 r. Rokiem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Wniosek, żeby 2018 r. był Rokiem Józefa Piłsudskiego, jest jak najbardziej wskazany.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem, że na pewne wątpliwości odpowie przedstawiciel wnioskodawców, pan poseł Babinetz.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Trudno rozwiać wątpliwości. Zapewne każdy pozostaje przy swoim zdaniu. Chciałbym uzupełnić, że wymieniając wybitne postaci, zapomniałem o Wojciechu Korfantym.

Była pewna niekonsekwencja w wypowiedziach pana wiceprzewodniczącego. Z jednej strony mówił pan o wielkości i geniuszu marszałka, a z drugiej o niestosowności tego dnia. Jeżeli geniusz, to każdy dzień jest dobry, aby o nim dyskutować i podejmować uchwałę. Sprawa przewrotu majowego jest bardziej skomplikowana. Marszałek liczył na porozumienie z prezydentem Stanisławem Wojciechowskim, do którego, niestety, nie doszło. Przewrót majowy został zalegalizowany przez Sejm RP pod przewodnictwem marszałka ze środowiska ludowego, Macieja Rataja. O tym, co działo się przed przewrotem majowym, bardzo negatywnie wypowiadał się Wincenty Witos, a jeszcze ostrzej obóz narodowy pod przewodnictwem Romana Dmowskiego.

Wybuchła dyskusja na ten temat, dlatego chciałem się do niej ustosunkować. To chyba wszystko. Sądzę, że każdy zostanie przy swoim zdaniu. Dziękuję.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Czy mogłabym, pani przewodnicząca? Nie chciałabym, żebyśmy prezentowali wywody historyczne. Historia wszystkich polityków i działaczy zawsze budzi wątpliwości. Każdy z nich miał świetne i gorsze okresy w swoim życiu. Twierdzenie, że ktoś dokonuje zamachu stanu i łamie konstytucję, gdyż ktoś inny nie zgodził się z jego zdaniem, jest dużym nadużyciem. Stanisław Wojciechowski ustąpił, żeby nie było rozlewu krwi.

Rzeczywiście, 12 maja zginęli ludzie po obu stronach. Wielu oficerów popełniło samobójstwo, bo stanęło przed dylematem – czy stać na straży konstytucji, czy zdradzić marszałka, którego cenili. To był bardzo dramatyczny okres dla Polaków. W tym dniu ustanowienie Roku Marszałka Józefa Piłsudskiego to chichot historii.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania. Przystępujemy do rozpatrzenia projektu uchwały.

Czy są uwagi do tytułu „w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Marszałka Józefa Piłsudskiego"? Nie ma. Stwierdzam, że Komisja przyjęła tytuł uchwały.

Czy do akapitu pierwszego są uwagi? Widzę, że mamy propozycje przedłożone przez Biuro Legislacyjne. Bardzo proszę, panie przewodniczący, o ustosunkowanie się do tych propozycji.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, mam wniosek, żeby pierwszy akapit skrócić i zakończyć go na sformułowaniu „o niezawisłość Polaków". Fragment rozpoczynający się od słów: „który jest symbolem nieugiętej walki o niepodległość Polski dla kolejnych pokoleń polskich patriotów" stałby się częścią nowego, szóstego akapitu. Było to sygnalizowane na etapie wstępnych prac nad projektem uchwały. Nowy akapit szósty poprzedzałby obecny szósty, a przyszły siódmy akapit.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To jest nowa koncepcja, którą trudno nam ocenić.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Chodzi o to, aby powstał nowy, szósty akapit, który zawierałby w sobie część dotychczasowego akapitu pierwszego. Brzmiałby:

„ W okresie okupacji niemieckiej i kilkudziesięciu lat władzy sowieckiej nad Polską stał się symbolem nieugiętej walki o niepodległość oraz przykładem dla kolejnych pokoleń polskich patriotów".

W związku z tym pierwszy akapit byłby skrócony do jednego zdania, które jest zdaniem wprowadzającym, ogólnym. Akapit pierwszy przyjąłby brzmienie:

„W dniu 5 grudnia 2017 r. przypada 150. rocznica urodzin Józefa Klemensa Piłsudskiego – niezłomnego bojownika o wolność i niezawisłość Polaków".

Jest to zasadne pod względem merytorycznym.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do tej propozycji? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia akapitu pierwszego w tym kształcie? Bardzo proszę.

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Czy koniecznie musimy używać drugiego imienia marszałka? Zwykle nie jest ono przytaczane. Jest to dodatkowa informacja, która nie jest konieczna.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Drugie imię pojawiło się ze względu na to, że jest to rocznica urodzin. Drugie imię w kontekście urodzin jest dość ważne. Oczywiście, dla idei i treści uchwały nie jest konieczne. Jeśli jest propozycja, żeby wykreślić, to wykreślmy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem, że wykreślamy imię Klemens. Czy możemy przyjąć akapit pierwszy będący zdaniem wstępnym? Nie widzę sprzeciwu. Przechodzimy do drugiego akapitu. Czy są uwagi?

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Myślę, że uwagi Biura Legislacyjnego są rozsądne i możemy przyjąć taką wersję tekstu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do drugiego akapitu w kształcie zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne? Nie ma.

Przechodzimy do akapitu trzeciego. Czy są uwagi? Poproszę pana posła o komentarz do uwag Biura Legislacyjnego.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Są to słuszne uwagi.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Wszystkie akapity mogą być jednozdaniowe. Akapit trzeci i czwarty zawierają fakty z życiorysu, połączyłabym je.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie wiem, czy uzyskamy właściwy efekt. Będziemy mieli zdanie wstępne. Potem duży akapit i na końcu dwa malutkie.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Nie. Będzie zdanie wstępne, drugi akapit krotki, potem trzeci akapit dotyczący życiorysu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani poseł proponuje połączyć akapit trzeci i czwarty? Przepraszam, źle zrozumiałam.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Drugi akapit obejmuje dość długi okres życia Józefa Piłsudskiego, natomiast trzeci i czwarty krótsze. Można połączyć te akapity.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jeśli połączymy akapit trzeci i czwarty, to omówmy je wspólnie. Do akapitu czwartego także są uwagi Biura Legislacyjnego.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Wersja Biura Legislacyjnego lepiej brzmi.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do akapitu trzeciego, łączącego obecny trzeci i czwarty? Biuro Legislacyjne.

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

Może trzeba by napisać „uchroniło II Rzeczpospolitą”, ponieważ w akapicie czwartym mówimy o II Rzeczypospolitej.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Poproszę o powtórzenie.

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

Na końcu akapitu trzeciego pojawia się sformułowanie: „w której zwycięstwo uchroniło Rzeczpospolitą i Europę przed komunizmem". Może dopisać „II Rzeczpospolitą"?

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Myślę, że nie. Lepiej zostawić „Rzeczpospolitą".

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

W akapicie czwartym w sformułowaniu „prezes Rady Ministrów" trzeba użyć dużej litery, czyli „Prezes Rady Ministrów". Tak doradzili językoznawcy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tej propozycji nie ma w poprawkach zaproponowanych przez Biuro? Rozumiem, że umknęło.

Czy są uwagi do akapitu trzeciego w brzmieniu wraz z przyjętymi poprawkami? Nie ma. Akapit trzeci został przyjęty.

Czy są uwagi do akapitu czwartego, zaczynającego się od słów: „Twórca idei"? Panie pośle, były poprawki Biura Legislacyjnego.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Myślę, że można je uwzględnić.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę o uwagi do akapitu czwartego w kształcie zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne. Nie ma uwag. Akapit czwarty został przyjęty.

Czy są uwagi do akapitu piątego, ostatniego.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Jest wniosek o dodanie nowego piątego akapitu, który brzmiałby:

„W okresie okupacji niemieckiej i kilkudziesięciu lat władzy sowieckiej nad Polską, Józef Piłsudski stał się symbolem nieugiętej walki o niepodległość oraz przykładem dla kolejnych pokoleń polskich patriotów".

Akapit poprzedzający dotyczy okresu wojny polsko-bolszewickiej, a nowy piąty akapit dotyczyłby okresu od 1939 r. do 1989 r.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy mogłabym poprosić o powtórne przeczytanie tej propozycji?

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Przeczytam akapit czwarty i proponowany akapit piąty.

„Józef Piłsudski był twórcą idei bliskiej współpracy narodów Międzymorza, utworzenia grupy państw Europy Środkowowschodniej, które stanowiłyby barierę przeciwko ekspansji sowieckiej Rosji i zabezpieczały niepodległość Polski.

W okresie okupacji niemieckiej i kilkudziesięciu lat władzy sowieckiej nad Polską Józef Piłsudski stał się symbolem nieugiętej walki o niepodległość oraz przykładem dla kolejnych pokoleń polskich patriotów".

W akapicie piątym proponowałbym wprowadzenie wyrazów „marszałek Piłsudski".

Może rozwinę, skąd taki pomysł. W okresie drugiej wojny światowej, w okresie okupacji niemieckiej i sowieckiej były głębokie podziały wśród Polaków, którzy walczyli o niepodległość i byli związani z różnymi obozami politycznymi, ideowymi. Główny twórca Związku Walki Zbrojnej Stefan Rowecki-Grot w swoich materiałach podziemnych odnosił się do marszałka Piłsudskiego. Później także generał Władysław Sikorski w czasie ostatniej swojej wizycie na Bliskim Wschodzie nakazał grać „Pierwszą Brygadę" legionów, co oznaczało, że idea niepodległości kojarzona była, szczególnie w wojsku polskim i w Armii Krajowej, z Józefem Piłsudskim.

Po drugiej wojnie światowej wielu żołnierzy niezłomnych odnosiło się do idei marszałka Piłsudskiego, a później także znaczna część opozycji niepodległościowej, demokratycznej, jak Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela, Konfederacja Polski Nie-

podległej, Solidarność, Solidarność Walcząca. Te idee przejawiały się w większości podziemnych pisemek bardzo różnych środowisk, także w Komitecie Obrony Robotników.

Dlaczego o tym mówię? Jeśli ustanawiamy rok jakiejś postaci, to tylko dlatego, że dokonała ona pewnych czynów wiele lat temu, ale żyje w świadomości Polaków, a w okresach trudnych jednoczyła wokół idei walki o niepodległość.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do zaproponowanego przez pana posła piątego akapitu? Czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia go do tekstu? Nie ma. Przyjęliśmy akapit piąty.

Przechodzimy do ostatniego, szóstego akapitu. Czy są uwagi? Są uwagi Biura Legislacyjnego.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Trzeba wziąć pod uwagę uwagi Biura Legislacyjnego. O kasztance będzie czas powiedzieć w trakcie debaty sejmowej. Akceptujemy uwagi Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do akapitu szóstego w brzmieniu wraz z uwagami Biura Legislacyjnego? Nie ma.

Kto jest za przyjęciem w całości tekstu uchwały wraz z poprawkami wprowadzonymi przez Komisję? (14) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał? (3).

Komisja przyjęła projekt uchwały w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Marszałka Józefa Piłsudskiego. Pozostaje ustalenie posła sprawozdawcy. Proponuję posła wnioskodawcę – pana przewodniczącego Piotra Babinetza.

Czy pan poseł się zgadza? Tak. Czy są inne kandydatury. Nie ma.

Przechodzimy do pkt 3, obejmującego pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Tadeusza Kościuszki (druk nr 345). Bardzo proszę panią marszałek Małgorzatę Kidawę-Błońską o uzasadnienie projektu uchwały w imieniu wnioskodawców.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Uzasadnienie będzie krótkie. Osiągnięcia Tadeusza Kościuszki są wszystkim znane. Jeśli myślimy o przybliżaniu postaci historycznych i ich dorobku, to jest to doskonała postać. Tadeusz Kościuszko jest bardzo znany na świecie, w szczególności w Ameryce. Amerykańskie dzieci lepiej znają dorobek Kościuszki niż dzieci w Polsce. Polskie dzieci ledwie pamiętają o Insurekcji Kościuszkowskiej, natomiast amerykańskie potrafią opowiedzieć o wielu jego zasługach, nie tylko dla Polski, ale i w Stanach Zjednoczonych. Jest to wyjątkowa postać – patriota, doskonały inżynier, artysta, człowiek uparty, który dla naszego poczucia dumy narodowej i wolności zrobił bardzo dużo.

Jeśli przyszły rok ma zawierać elementy edukacyjne, to postać Tadeusza Kościuszki jest bardzo dobra dla uczenia patriotyzmu, przywiązania do wolności, tolerancji. Także Amerykanie w 2017 r. chcą uczcić Tadeusza Kościuszkę. Byłabym zaskoczona, gdyby w Polsce nie podjęto tej inicjatywy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo, pani marszałek. Czy są pytania, uwagi? Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Chciałbym uzupełnić biografię Tadeusza Kościuszki o pewien epizod, być może państwu nieznany. Otóż Karl von Holtei, dramatopisarz niemiecki mieszkający we Wrocławiu, w połowie XIX wieku napisał sztukę o Kościuszce. Sztuka stała się dla niemieckiego Wrocławia przebojem teatralnym i miała istotny udział w kulturze niemieckiej. Kościuszko stał się idolem. Proponowałbym, żeby do uchwały dołączyć również epizod niemiecki Kościuszki, co jest bardzo istotne dla naszych europejskich wartości.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Inne uwagi bądź pytania? Jeśli nie ma zgłoszeń, stwierdzam zakończenie pierwszego czytania. Przystępujemy do rozpatrzenia projektu uchwały.

Mamy też uwagi Biura Legislacyjnego.

Czy są uwagi do tytułu „ Uchwała w sprawie ustanowienia roku 2017 rokiem Tadeusza Kościuszki”? Komisja przyjęła tytuł uchwały.

Przechodzimy do akapitu pierwszego. Uwaga Biura Legislacyjnego została przyjęta. Czy są uwagi do treści tego akapitu? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia go w tym brzmieniu? Nie ma.

Przechodzimy do akapitu drugiego. Są uwagi Biura Legislacyjnego. Rozumiem, że pani poseł wnioskodawca przyjmuje wszystkie uwagi Biura. Jesteśmy na etapie rozpatrywania tekstu z przyjętymi propozycjami Biura Legislacyjnego.

Widzę, że jest jeszcze jedna uwaga Biura. Bardzo proszę.

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

Tak, pani przewodnicząca. Szanowna Komisjo, jest problem ze zdaniem Thomasa Jeffersona. „Thomas Jefferson , jeden z autorów amerykańskiej Deklaracji Niepodległości nazwał Tadeusza Kościuszkę „najczystszym synem wolności”. Jest to dosłowne tłumaczenie z angielskiego – „the pure son of liberty”. Biuro Legislacyjne zaproponowało tłumaczenie „prawdziwym”, „najprawdziwszym”, bo takie tłumaczenia się spotyka. Decyzja należy do państwa.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy pani wie, jak współcześnie tłumaczono tę frazę na język polski? Ważne, czy tłumaczenie było używane.

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

Do państwa oceny należy, czy może pozostać „najczystszy”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Najczystszy, czy najprawdziwszy? Najprawdziwszy. Czy są uwagi do akapitu procedowanego w takim kształcie? Czyli wprowadzamy „najprawdziwszym”? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia akapitu w tym brzmieniu? Nie ma.

Przechodzimy do akapitu trzeciego, do którego są uwagi Biura Legislacyjnego. Pani marszałek?

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Nie mam uwag. Proponowałabym usunąć akapit czwarty.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ale omawiamy trzeci akapit.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Do trzeciego nie mam uwag.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wprowadzamy uwagi Biura Legislacyjnego. Czy ktoś ma uwagi do takiego kształtu akapitu trzeciego? Nie ma uwag. Komisja przyjęła akapit trzeci.

Przechodzimy do akapitu czwartego. Rozumiem, że jest propozycja, aby go wykreślić.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Mam wątpliwości co do treści. Usunęłabym ten akapit.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Krótszy tekst będzie lepszy. Czy są uwagi do tej propozycji pani marszałek?

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

Pani przewodnicząca, chciałabym doprecyzować, czy chodzi o zdanie trzeci, czy o cały akapit?

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Chodzi o to zdanie.

Legislator Dorota Rutkowska-Skwara:

Zdanie trzecie w akapicie czwartym.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze uwagi do akapitu czwartego, bez ostatniego zdania? Nie ma. Czy możemy przyjąć akapit czwarty? Czy jest sprzeciw? Nie ma.

Przechodzimy do akapitu piątego, ostatniego. Biuro Legislacyjne wprowadza zmianę polegającą na zastąpieniu wyrazu „ogłasza" wyrazem „ustanawia". Rozumiem, że popieramy tę zmianę. Czy jest sprzeciw co do przyjęcia akapitu piątego? Nie ma.

Kto jest za przyjęciem uchwały w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Tadeusza Kościuszki w brzmieniu wraz z poprawkami przyjętymi przez Komisję? (20) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Komisja przyjęła projekt uchwały jednogłośnie.

Pozostaje nam wyznaczyć posła sprawozdawcę. Czy są propozycje? Zapytuję Biuro Legislacyjne, czy pani marszałek może być posłem sprawozdawcą?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Nie wiemy, bo kiedyś marszałkowie nie brali aktywnego udziału w posiedzeniach komisji.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy pani marszałek się zgadza? Rozumiem, że tak. Zamykam pkt 3.

Ogłaszam przerwę w posiedzeniu Komisji. O terminie dalszego ciągu będziecie państwo powiadomieni.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Pani przewodnicząca, doszliśmy do takiego punktu, że zaproponowaliśmy pięć patronatów. Zgodnie z regulaminem Sejmu mamy prawo zaproponować pięć patronatów.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ogłosiłam przerwę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Pani przewodnicząca ogłosiła przerwę, ale wolałabym, żeby pani przewodnicząca podeszła do zastrzeżeń zgłaszanych przez nas na początku z większym sercem. Dziękuję.